

Scopus

VIRTUAL
CONFERENCES

APRIL
2021
INDONESIA

**INNOVATIVE RESEARCH
OF THE XXI CENTURY:
SCIENCE AND EDUCATION**

International Conference

Валиева Садокат Шокировна, Махмудова Азиза Нугмановна ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING БИРИНЧИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ТАРИХ, МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ МАСАЛАЛАР ҲАҚИДА	107

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

Qodirova Malikaxon Qaxramonovna, Do'ngboyeva E'tibor TALABALAR MA'NAVİYATINI SHAKLLANTIRISHDA IJTIMOİY – PSIXOLOGIK OMILLARNING O'RNI.....	110
Yusupova Hurliman Salamatovna, Orazbaeva Zulxumar Quwanishovna ПРОБЛЕМА ПРОФЕССИОНАЛИЗАЦИИ В ФОРМИРОВАНИИ ЛИЧНОСТИ.....	113

AGRICULTURAL SCIENCES

Usmanov S. P., Nurjono F. A., Nurjanov A. A. GIS TECHNOLOGY AND LOCUST MONITORING IN UZBEKISTAN	115

STATE AND LAW

Фазлиддин Жамолиддинович Очилдиев ЯНГИЛАНАЁТГАН ЎЗБЕКИСТОНДА ФУҚАРОЛАРНИ МУРОЖААТ ҚИЛИШ ҲУҚУҚИНING КАФОЛАТЛАРИ.....	117

TECHNICAL SCIENCE

Abduvoidov Hasan Ithomovich DISCOVERING THE POSSIBILITY OF LIFE AMONG OTHER PLANETS	120
Arabov Jasur Olimboyevich QIYA –NAMLANADIGAN QUYOSH SUV CHUCHUTGICHLARINING TUZILISHI VA ISHLASH PRINSPI.	121
Kamolova Yulduzkhon Mamurjonovna THE USE OF MODERN COMPUTER TECHNOLOGIES FOR SPEECH CORRECTION IN CHILDREN	123
Shixova Inobat Omonovna MALAKA OSHIRISH TIZIMIDA MATEMATIKADAN SINFDAN TASHQARI MASHG'ULOTLARNI FANLARARO INTEGRATSIYA ASOSIDA SAMARALI TASHKIL QILIN USULLARI.....	125
Курбанов Тохир Алдияр угли ЗАЩИТА ИНФОРМАЦИИ ОТ КОМПЬЮТЕРНЫХ ВИРУСОВ.	127
Қодиров Жобир Рўзимаматович, Нуриллоева Феруза Амрилло кизи, Ҳақимова Сабина Шамсиддин кизи ПАРАБОЛОЦИЛИНДРИК КОНЦЕНТРАТОРЛАРNING ЎЛЧАМЛАРИ АНИҚЛАШ УСУЛЛАРИ.	129

QIYA –NAMLANADIGAN QUYOSH SUV CHUCHUTGICHLARINING TUZILISHI VA ISHLASH PRINSPI.

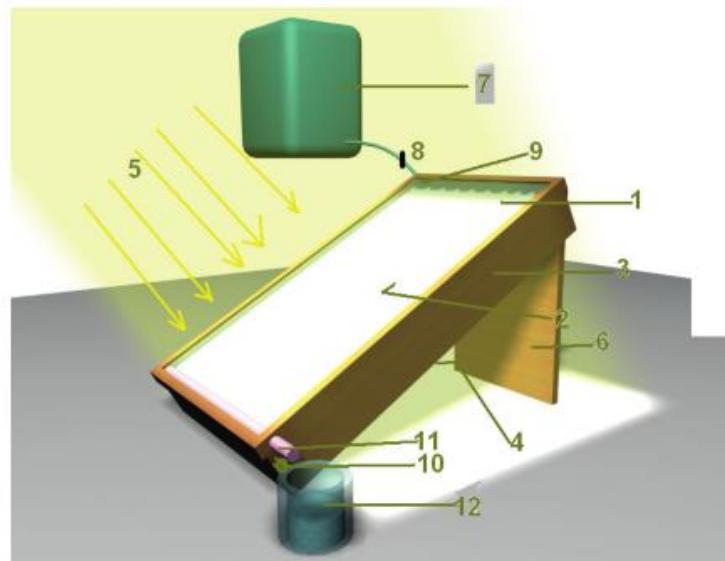
Arabov Jasur Olimboyevich

Buxoro davlat universiteti fizika kafedrası o'qituvchisi
jasur_0808@mail.ru

Anatatsiya: Cho'l va yarim cho'l hududlarida yashovchilar suv bilan ta'minlanmagan aholilarni aholiga zarur ichimlik suvi bilan ta'minlash maqsadida kichik yuzali ,ko'chirib yuruvchi qiya namlanuvchi yuzali quyosh suv chuchutgichlarini yaratish uning issiqlik-texnik ko'rsatgichlarini aniqlash o'lchamlarining optimal qiymatlarini aniqlash bug'lanuvchi va kondensatsiyalanuvchi yuzalar orasidagi masofaning optimal qiymatini aniqlash.

Qurilmaning tuzilishi :

1. Shaffof sirt. 2. Bug'lanuvchi sirt. 3. Issiqlik izolatsiyalovchi material. 4. Qurilmaning tubi. 5. Quyosh nurlari . 6. Tayanch ustun . 7. Suv jamlanadigan idish. 8. Oqimni sozlovchi jumrak. 9. Perfaratsiya qilingan trupka. 10. Ortiqcha suvlar oqib ketuvchi trupka. 11. Chuchuk suv oquvchi trupka. 12. Chuchuk suv to'planadigan idish. (1-Rasm).

1-rasm. Qurilmaning sxematik tasviri. Qurilma gorizantga nisbatan 30° burchak ostida o'rnatilgan.

Qurilmaning shaffof yuzasi 2-2. 5mm bo'lgan oq deraza oynasidan o'rnatilgan. Bunday shishaning nurni o'tkazish koeffitsiyenti katta bo'lib (0.96) biz tanlagan qalinlik qurilmaga kirgan quyosh energiyasining shisha orqali, yon tomonlari va tubidan ketadigan issiqlik miqdoriga mos ravishda tanlangan. Shaffof sirt shishasi yaxlit yoki ikki bo'lak qismdan iborat bo'ladi. Bug'lanuvchi sirt yupqa metal qoplama ustiga yupqa oq bo'z materialidan tortilgan, materialning yuqori qismiga perfaratsiya qilingan qurilma boylab metal trupka o'rnatilgan, teshiklarining diametri 0.6mm. Namlanadigan sirtning namligini saqlab turish uchun perfaratsiya qilingan trupkani suv bilan ta'minlash va sozlash qurilmasi bo'ylab metal trupka o'rnatilgan teshiklarining diametri 0,6 mm

Namlanadigan sirtning namligini saqlab turganligi uchun perfaratsiya qilingan trupkani suv bilan taminlash va sozlash qurilmani o'rnatilgan (7,8) Qurilmaning tubi bilan namlamadigan sirt ostidagi metal sirtlar orasiga somon joylashgan. Qurilmaning yon tomonlari qolibligi 3 mm lik taxtadan yasalgan. Jo'mrak 8 nm shunday sozlab qo'yiladi nomlanadigan sirt(2) ning hamma sirti kun davomida to'la nomlanib tursin. Qurilmaning oktiib gavrida tushadigan energiya miqdori har xil bo'lganligi uchun sirt qizib ketib qurib qolmasligi uchun va sirtning hamma joyi nom langan xolatda bo'lishi uchun jo'mrak (8) dan buriladigan suv miqdori ko'proq to'planadi. Oqib tushishda ortiqcha suvlar qurilma postidagi qurilma (10) dan oqib tushib ketadi. Ammo bu suvning miqdori ko'p bo'lmasligi kerak, chunki oqib tushadigan issiqsuv o'zi bilan energiyani olib ketadi.

Qurilmani yil davomida ishlatish ko'zda tutilsa qiyalik burchagini o'zgartirish uchun tayanch ustunlar (6) uzunligi o'zgaradigan qilib yasaladi. qurilmaning shaffof yuzasi janubga qorab tekis joyga o'rnatiladi.

Qurilmaning ishlash prinsipi

Qurilmaning shaffof sirtida o'tgan quyosh nurlari bug'lanuvchi sirt (2)da yutilib (bu sirt o'z navbatida nurlarni yutib sirt ham bo'ladi) harorati ko'tarila boshlaydi va bug'lanish yuzaga keladi.

To'yingan bug'lar shaffof sirtning ishki yuzasiga kondensatsiyalanadi avvaliga tomchilar, kondensatsiyalanish jarayoni jadallashgan sari plyonkali oqish bilan pastga tushib (12)da to'planadi.

O'zgarmas bosimda bug'lanish va kondensatsiya jarayoni sirtlarning temperturasiga bog'liq bo'lib bug'lanuvchi sirtning temperaturasi oshishi bilan bug'lanish jadallashadi . Kondensatsiyalanuvchi sirtning temperaturasi pasayishi bilan kondensatsiyalanish jarayoni jadallashadi.

Xulosa: Hozirgi kunnig dolzarb muammolaridan biri bo'lgan toza ichimlik suviga kundan kunga ortib borayotgan bir vaqtda quyosh suv chutgichlari katta ahamiyat kasb etadi. Quyosh suv huchitgichlarining tiblari nazariy asosda o'rganilgan ularning yutuq va kamchiliklari taqqoslangan . Suvning sho'rlik darajasini quyosh suv chuchitgichi unimdorligi ga ta'sirlari tahlil qilingan . Tajriba shuni ko'satadiki qiya-ho'llanadigan sirtli suv chuchitgichlarning kondensatsiya va bug'lanuvchi sirtlar orasidagi masofa 12 mm bo'lganda unimdorlik yuqori bo'lar ekan.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Лутпуллаев С. И., Захидов Р. А. и др. Возобновляемые источники энергии: проблемы и перспективы. // Quyosh energiyasidan foydalanish muammo va yechimlari . Res. ilm. amal. anjumani. Buxoro: 2002. 3-13 б.

2. Avezov, Orlov, A. Yu. "Солнечные системы и горячего водоснабжения". Ташкент : Фан. 1988. 288.

3. Очиллов Б. М., Шадыев О. Х., Жураев Т. Д. Солнечные опреснители и холодильники. Ташкент: Фан. 1976. с. 15.